

У збірнику опубліковані наукові статті з раціонального використання природних ресурсів, гідротехнічних споруд, будівництва, машинознавства, економіки, права. Призначений для наукових працівників, інженерів, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів.

Редакційна колегія

Мошинський В.С., д.с.-г.н., професор, ректор НУВГП, головний редактор; **Савіна Н.Б.**, д.е.н., професор, в.о. проректора з наукової роботи та міжнародних зв'язків НУВГП, заступник головного редактора; **Мамай Л.М.**, здобувач кафедри екології, провідний фахівець відділу аспірантури і докторантури, відповідальний секретар; **Россінський В.М.**, к.т.н., старший викладач кафедри водопостачання, водовідведення та бурової справи, відповідальний секретар; **Левицька С.О.**, д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та права; **Герасімов Є.Г.**, начальник науково-дослідної частини, к.т.н., доцент; **Клименко М.О.**, директор навчально-наукового інституту агроекології та землеустрою, д.с.-г.н., професор; **Хлапук М.М.**, директор навчально-наукового інституту водного господарства та природооблаштування, д.т.н., професор; **Гавриш В.С.**, в.о. директора навчально-наукового механіко-енергетичного інституту, к.т.н., доцент; **Макаренко Р.М.**, в.о. директора навчально-наукового інституту будівництва та архітектури, к.т.н., доцент; **Тадєєв П.О.**, в.о. директора навчально-наукового інституту автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки, д.пед.н., професор; **Марчук М.М.**, в.о. директора навчально-наукового автодорожнього інституту, к.т.н., професор; **Дорошенко О.О.**, голова Ради молодих вчених, к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту; **Грицина О.О.**, заступник голови Ради молодих вчених, к.т.н., доцент кафедри теплогазопостачання, вентиляції та санітарної техніки; **Пінчук О.Л.**, к.т.н., старший викладач кафедри водогосподарського будівництва та експлуатації гідромеліоративних систем; **Лук'янчук О.П.**, к.т.н., доцент, доцент кафедри підйомно-транспортних, будівельних, дорожніх, меліоративних машин і обладнання сільськогосподарського виробництва; **Глінчук В.М.**, к.т.н., старший викладач кафедри автомобілів та автомобільного господарства; **Карпан Т.С.**, аспірант кафедри транспортних технологій і технічного сервісу; **Гарбарук Ю.В.**, аспірант кафедри основ архітектурного проектування, конструювання та графіки; **Шапран С.Ю.**, аспірант кафедри архітектури та середовищного дизайну; **Филипчук Л.В.**, старший викладач кафедри автоматизації, електротехнічних та комп'ютерно-інтегрованих технологій; **Янчук О.Є.**, к.т.н., доцент кафедри геодезії та геоінформатики; **Самолук Н.М.**, к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва; **Вашай Ю.В.**, к.е.н., старший викладач кафедри економічної теорії; **Ботвінко-Ботюк О.М.**, викладач кафедри іноземних мов та українознавства, аспірант Волинського національного університету ім. Лесі Українки кафедри практики англійської мови.

Збірник «Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування» зареєстрований у Державній реєстраційній службі України - реєстраційний номер КВ 20359 - 10159 Р від 11.10.2013 р.

**Матеріали Студентського вісника НУВГП розглянуті і рекомендовані до видання на Вченій раді університету 27 червня 2014 р., протокол № 6.
Адреса редколегії: 33028, м. Рівне, вул. Соборна, 11, НУВГП**

© Національний університет водного господарства та природокористування, 2014

УДК 528.9 : 332.6

КАРТОГРАФІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НОРМАТИВНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ**М. Ю. Наумович**

студентка 4 курсу, група ЗВК-1, навчально-науковий інститут агроєкології та землеустрою
Науковий керівник – к.т.н., доцент С. М. Остапчук

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

Виконано аналіз результатів нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь на території України. На їх основі створено і наведено авторський оригінал тематичної карти.

Ключові слова: нормативна грошова оцінка, сільськогосподарські угіддя, картографічне моделювання.

Выполнен анализ результатов нормативной денежной оценки сельскохозяйственных угодий на территории Украины. На их основе разработан и наведен авторский оригинал тематической карты.

Ключевые слова: нормативная денежная оценка, сельскохозяйственные угодья, картографическое моделирование.

The analysis of the results of normative monetary value of agricultural lands in Ukraine. On this basis, is created the author original thematic map.

Keywords: normative monetary evaluation, farmland, cartographic modeling.

Нормативна грошова оцінка земельних ділянок здійснюється з метою визначення розміру земельного податку, державного мита при міні, спадкуванні та даруванні земельних ділянок згідно із законом, орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, а також під час розроблення показників та механізмів економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель.

Інформаційною базою для оцінки земель сільськогосподарського призначення є матеріали державного земельного кадастру, матеріали землепорядкування, економічної оцінки території. Для таких земель вона провадиться окремо по орних землях, землях під багаторічними насадженнями, природними сіножатями і пасовищами за рентним доходом, який формується залежно від якості, місцезорташування та економічної оцінки земель [1].

Для земельних ділянок у межах населених пунктів та ділянок сільськогосподарського призначення за межами населених пунктів, таку оцінку проводять не рідше як раз на 5-7 років. А для ділянок несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів - раз на 7-10 років.

В основу розрахунку нормативної грошової оцінки земель покладений рентний дохід, який створюється при виробництві зернових культур і визначається за даними економічної оцінки земель. Нормативна грошова оцінка проводиться також по сільськогосподарських угіддях (ріллі, пасовищах, багаторічних насадженнях та сіножатях). Така оцінка нерівномірна по всій території України [2].

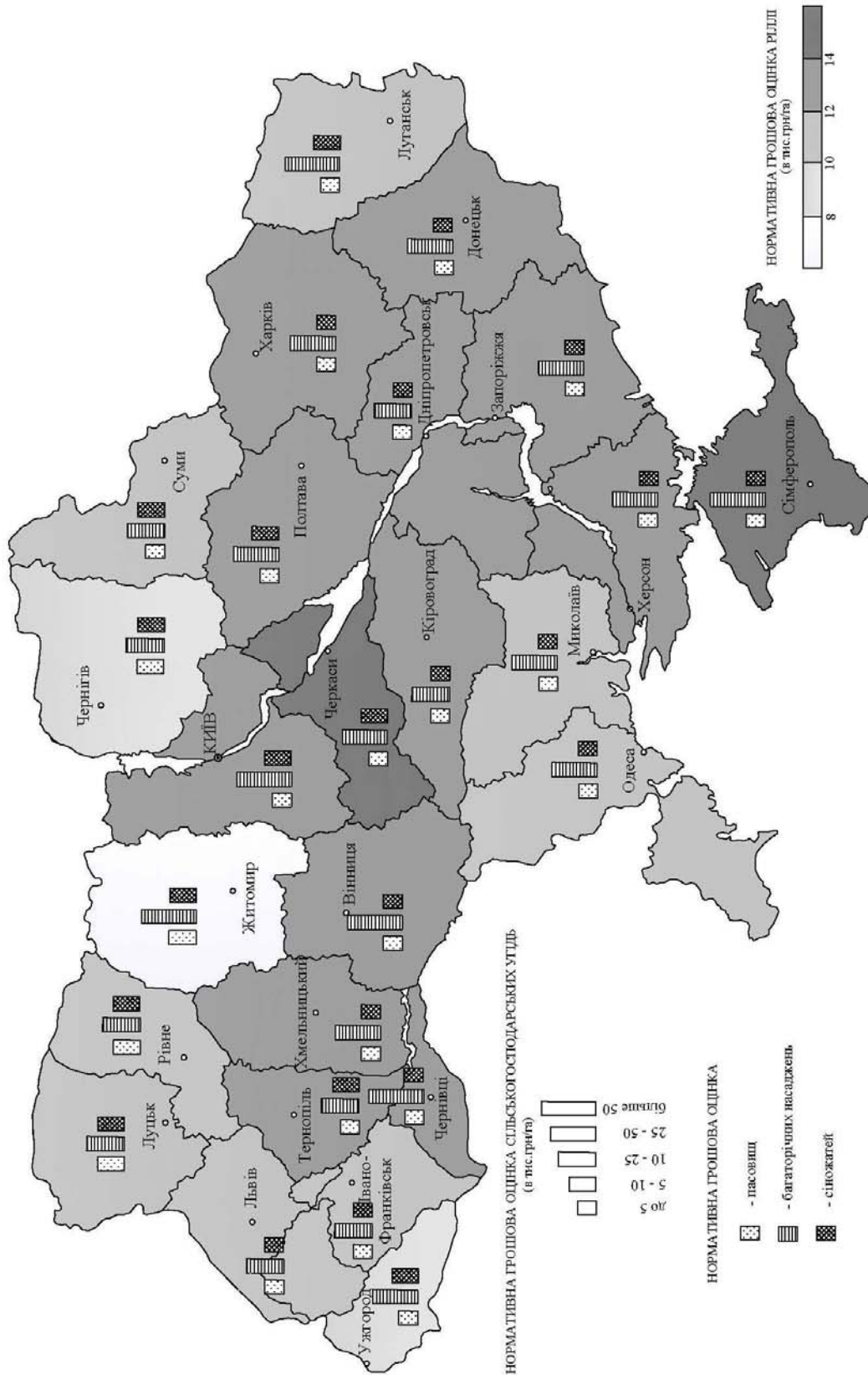

Рисунок. Нормативна грошова оцінка земель

За вихідними статистичними даними [3] нами було створено і побудовано тематичну карту «Нормативна грошова оцінка земель» (див. рисунок). Для цього було проаналізовано уже відомі карти подібної тематики, проведено картографічну генералізацію, визначено найбільш доцільні способи картографічного зображення і відповідний ГІС-пакет для розробки авторського оригіналу.

У якості загально-географічних елементів були вибрані межі областей, їх центри, основні річки. Для їх показу використано способи лінійних знаків та значків.

У структурі сільськогосподарських угідь України рілля є найбільш важливою складовою. Для відображення нормативної грошової оцінки ріллі використано спосіб картограм – спосіб зображення середньої інтенсивності кількісного за своєю характеристикою явища в межах наявних на карті територіальних одиниць за допомогою одного з графічних способів зображення (фонове зафарбування, штрихування), причому інтенсивність позначень відповідає інтенсивності явища. Загалом по Україні нормативна грошова оцінка ріллі становить 11949 грн./га, найбільша у Черкаській області – 15127 грн./га, найменша у Житомирській області – 7820 грн./га. Використовуючи статистичні показники, була розроблена відносна шкала із 5 діапазонів, згідно якої кожна область зафарбована менш чи більш насиченим кольором.

Розподіл результатів нормативної грошової оцінки інших видів сільськогосподарських угідь (пасовища, багаторічні насадження, сіножаті) по областях України відображено за допомогою способу картодіаграм (стовпчикові діаграми). Це спосіб зображення якогось кількісного за своєю характеристикою явища за допомогою діаграмних побудов, що розміщуються всередині території (найчастіше адміністративних одиниць). Загалом по Україні нормативна грошова оцінка пасовищ становить 3811 грн./га, найбільша у Волинській області – 7614 грн./га, найменша у Херсонській області – 2144 грн./га; багаторічних насаджень – 44565 грн./га, найбільша у Вінницькій області – 67322 грн./га, найменша – у Львівській області – 13164 грн./га; сіножатей – 5993 грн./га, найбільша у Волинській області – 9488 грн./га, найменша – у Херсонській області – 2326 грн./га. Використовуючи статистичні показники, була розроблена відносна шкала із 5 діапазонів, згідно якої у кожній області розміщені стовпчики відповідного внутрішнього наповнення і висоти.

На наш погляд, розроблена і побудована тематична карта виглядає достатньо наочною і інформативною.

Основна мета, яка лежить в основі грошової оцінки земель - створення умов для економічного регулювання земельних відносин при передачі земель у власність, під заставу, при даруванні, купівлі-продажу земельної ділянки, права оренди та інших операцій. Грошова оцінка земель є економічним механізмом земельних відносин, приватизації земельних ділянок, земельно-іпотечного кредитування, оподаткування та становлення ринку землі. Отже, важливість проведення робіт з грошової оцінки земель за останній час зростає, а сфери її застосування розширюються.

Оновлення показників нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення є одним із економічних регуляторів земельних відносин, що забезпечує необхідні передумови для успішного функціонування ринку земель.

Список використаних джерел:

1. Нормативна грошова оцінка земель. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zemreforma.com.ua/proekt-u-zmi/normativna-groshova-otsnka-zemel-navscho-vona-potrnbna.html> - Назва з екрана.
2. Методика нормативної грошової оцінки земель [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://masters.donntu.edu.ua/2013/igg/motorna/library/Doc1.pdf> - Назва з екрана.
3. Статистичний збірник «Сільське господарство України» за 2011 рік. – Київ: Державна служба статистики України, 2012. – 376 с.